

Nr 242.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående uttagande i vissa fall av ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift, m. m.; given Stockholms slott den 17 maj 1935.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) lag angående uttagande i vissa fall av ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift; samt

2) lag om införsel i avlöning, pension eller livränta för uttagande av oguldna utländska utskylder eller allmänna avgifter.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

Lag

angående uttagande i vissa fall av ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift.

Häri genom förordnas som följer:

Ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift må, i den mån Konungen på grund av överenskommelse med främmande stat därom förordnar, uttagas här i riket. Föranleder indrivning av sådan utskyld eller avgift talan inför domstol eller annan myndighet här i riket, skall myndighet, som Konungen förordnar, äga mottaga stämning samt i svenska statens namn själv eller genom ombud tala och svara, såsom om fråga vore om utskyld till kronan.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer.

Förslag

till

Lag

om införsel i avlöning, pension eller livränta för uttagande av oguldna utländska utskylder eller allmänna avgifter.

Häri genom förordnas som följer:

Därest på grund av överenskommelse mellan Sverige och främmande stat indrivning av oguldna utländska utskylder eller allmänna avgifter må äga rum här i riket, äger Konungen under förutsättning av ömsesidighet förordna, att införsel i gäldenären tillkommande avlöning, pension eller livränta må kunna meddelas för uttagande av sådana utskylder eller avgifter jämte därå belöpande ränta samt stadgad indrivningsavgift, uppbördsprovision eller likartad avgift. Därvid skola de bestämmelser, som i lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta äro meddelade beträffande införsel för oguldna utskylder eller allmänna avgifter, äga motsvarande tillämpning.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 5 april 1935.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för justitiedepartementet anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss:

Under senare år hava strävandena å den internationella skatterättens område, vilka förut i främsta rummet inriktat sig på åstadkommandet av överenskommelser för undvikande av dubbelbeskattning, jämväl omfattat försök att i möjligaste mån förhindra skatteflykt till utlandet samt att erhålla uppgifter från utlandet i och för taxering. Då en stats utskylder endast i undantagsfall — vanligen då efter domstolsprövning — kunnat uttagas i en främmande stat, har lösningen av frågan om s. k. rättshjälp eller handräckning staterna emellan i skatteärenden måst sökas genom avslutande av särskilda överenskommelser. Dessa omfatta vanligen förbindelser av de avtalslutande staterna att lämna varandra såväl hjälp med införskaffande av utredning och delgivning i beskattningsärenden som ock handräckning för uttagande av skatt.

Jämväl för Sveriges vidkommande har frågan om avslutande av dylika överenskommelser med främmande stater blivit aktuell. Sålunda hava jämlikt förbindelse i det numera upphävida handels- och sjöfartsavtalet den 14 maj 1926 mellan Sverige och Tyska riket förhandlingar förts mellan de båda staterna om avslutande av ett fullständigt handräckningsavtal. Även i förhållande till andra främmande stater kunna frågor om avtal i dylikt hänseende snart väntas uppkomma.

Enligt den grundläggande principen i avtal av förevarande slag skola exigibla beslut i beskattningsärenden erkännas såsom gällande i den andra staten och där verkställas i enlighet med lagstiftningen i sistnämnda stat. Detta innebär, för det fall att Sverige ingår sådant avtal med främmande stat, att vid uttagande av ifrågavarande utländska utskylder i Sverige samma utskölningsmöjligheter skola stå till buds som vid indrivning av svenska utskylder i Sverige.

Emellertid äro utländska utskylder enligt gällande rätt överhuvud ej exigibla i Sverige. Att sådana utskylder ej kunnat i Sverige uttagas i administrativ ordning har ansetts ligga i sakens natur. Försök av utländsk stat eller kom-

mun att efter stämning å den skattskyldige till allmän domstol i Sverige få skatteanspråk prövade hava i högsta instans avvisats under motivering, att anspråken icke vore av beskaffenhet att kunna prövas av domstol här i riket (se Nytt juridiskt arkiv 1914, sid. 409, och 1924, sid. 635). För genomförande av ett avtal av ifrågavarande slag lär det fördensskull vara erforderligt att genom uttryckligt lagstadgande skapa möjlighet för utländska utskylders uttagande i Sverige. Inom finansdepartementet har utarbetats ett förslag till *lag angående uttagande i vissa fall av ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift*, i vilken lag ett generellt stadgande lämnas därom, att ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift må uttagas här i riket, i den mån Konungen på grund av överenskommelse med främmande stat därom förordnar. Det torde böra framhållas, att ifrågavarande lag icke är avsedd att lämna en främmande stat möjlighet att i Sverige erhålla rättsskydd eller exekution för sina utskylder i annan mån eller i annan ordning än vad avtal med staten i fråga föranleder. Anvisar avtalet den främmande staten viss väg för erhållande av handräckning för uttagande i Sverige av oguldna utskylder, exempelvis — såsom ifrågasatts — erhållande hos Kungl. Maj:t av ett administrativt exequatur och därefter indrivning i samma ordning som gäller beträffande svenska utskylder, är det alltjämt myndighet i den främmande staten betaget att föra talan vid allmän domstol i Sverige om utdömande av fordran på grund av de oguldna utskylderna.

I lagförslaget hava även upptagits vissa processuella föreskrifter. Indrivning av utländsk utskyld i Sverige kan nämligen — liksom indrivning av svensk utskyld — på olika sätt föranleda talan vid svensk domstol eller annan svensk myndighet. Såsom exempel på sådan talan kunna nämnas klander av utmätning enligt 69 § utsökningslagen samt ansökan om den skattskyldiges försättande i konkurs. Har konkurs inträffat, blir fråga om talan vid borgenärssammanträden inför konkursdomaren eller rättens ombudsman. Vidare kunna rättegångar uppkomma i anledning av konkurs, såsom mål om tvistiga fordringar, talan om återvinning, klagan över beslut vid borgenärssammanträde, klander å redovisning eller utdelningsförslag, fastställande av arvoden m. m. Då ett avtal av förevarande slag förutsättes komma att innebära, att envar av de båda staterna helt ombesörjer indrivningen av den andra statens utskylder i den egna staten, synes lagen böra innehålla, att därest indrivning av ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift föranleder talan inför domstol eller annan myndighet här i riket, skall myndighet, som Kungl. Maj:t förordnar, äga mottaga stämning samt i svenska statens namn själv eller genom ombud tala och svara, såsom om fråga vore om årlig utskyld till kronan. Det är alltså svenska staten som skall vara part i processen, vilket bland annat medför, att det i förekommande fall blir svenska staten och ej den utländska staten eller kommunen, som skall förpliktas utgiva ersättning för rättegångskostnader till motparten. Det är naturligen endast i processuellt hänseende, som de utländska utskylderna skola behandlas såsom utskylder till svenska staten. Någon förmånsrätt kan sålunda icke skapas genom den föreslagna lagbestämmelsen.

Vid indrivning här i riket av utländska utskylder bör, under förutsättning av ömsesidighet, stå till förfogande jämväl införseliförfarande i samma utsträckning som beträffande svenska utskylder. En utvidgning av lagen den 14 juni 1917 (nr 380) om införsel i avlöning, pension eller livränta torde fördenskull vara erforderlig och har lämpligen synts böra ske i form av en fristående lag. Enligt utarbetat förslag till lag om införsel i avlöning, pension eller livränta för uttagande av oguldna utländska utskylder eller allmänna avgifter skall Konungen äga att i anledning av handräckningsavtal med främmande stat under förutsättning av ömsesidighet förordna, att införsel må kunna meddelas för uttagande av utländska utskylder, därvid de bestämmelser, som i införsellagen äro meddelade beträffande införsel för oguldna utskylder eller allmänna avgifter, skola äga motsvarande tillämpning. Jämfört med bestämmelserna i 7 § andra stycket samt 21 § införsellagen innebär det nya stadgandet, att därest införsel beviljats dels för svenska utskylder, dels för utländska utskylder och dels för underhållsbidrag, varom i 1 § nämnda lag sägs, skall det belopp, som innehålles, i första hand gå till bidragets betalning, varefter återstoden fördelas på de olika utskylderna, svenska och utländska, i förhållande till deras storlek.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över ifrågavarande tvenne lagförslag, av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten.

Ur protokollet:

Erland Ljungberg.

Förslag

till

Lag

angående uttagande i vissa fall av ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift.

Härigenom förordnas som följer:

Ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift må, i den mån Konungen på grund av överenskommelse med främmande stat därom förordnar, uttagas här i riket. Föranleder indrivning av sådan utskyld eller avgift talan inför domstol eller annan myndighet här i riket, skall myndighet, som Konungen förordnar, äga mottaga stämning samt i svenska statens namn själv eller genom ombud tala och svara, såsom om fråga vore om årlig utskyld till kronan.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer.

Förslag

till

Lag

om införsel i avlöning, pension eller livränta för uttagande av oguldna utländska utskylder eller allmänna avgifter.

Härigenom förordnas som följer:

Därest på grund av överenskommelse mellan Sverige och främmande stat indrivning av oguldna utländska utskylder eller allmänna avgifter må äga rum här i riket, äger Konungen under förutsättning av ömsesidighet förordna, att införsel i gäldenären tillkommande avlöning, pension eller livränta må kunna meddelas för uttagande av sådana utskylder eller avgifter jämte därå belöpande ränta samt stadgad indrivningsavgift, uppbördsprovision eller likartad avgift. Därvid skola de bestämmelser, som i lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta äro meddelade beträffande införsel för oguldna utskylder eller allmänna avgifter, äga motsvarande tillämpning.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 10 april 1935.

Närvarande:

justitierådet APPELBERG,
regeringsrådet KELLBERG,
justitieråden GEIJER,
BAGGE.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokoll över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 5 april 1935, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till lag angående uttagande i vissa fall av ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift samt lag om införsel i avlöning, pension eller livränta för uttagande av oguldna utländska utskylder eller allmänna avgifter.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av hovrättsassessorn Martin Lembke.

Lagrådet lämnade förslagen utan anmärkning.

Ur protokollet:
Ragnar Kihlgren.

---

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 maj
1935.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden
UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO,
ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för justitiedepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, lagrådets den 10 april 1935 avgivna utlåtande över de den 5 april 1935 till lagrådet remitterade förslagen till *lag angående uttagande i vissa fall av ogulden utländsk utskyld eller allmän avgift samt lag om införsel i avlöning, pension eller livränta för uttagande av oguldna utländska utskylder eller allmänna avgifter.*

Under förmälan, att förslagen av lagrådet lämnats utan anmärkning, och under framhållande av att proposition i ärendet jämlikt § 54 riksdagsordningen lärer kunna avlätas utan hinder av att den för propositioners avlåtande till riksdagen i allmänhet stadgade tid gått till ända hemställer föredraganden, att förslagen, efter en jämkning av redaktionell natur i det förstnämnda förslaget, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

R. Borgström.